

Jak začínala církev a co s ní dnes

Sk 1,1-14 První knihu, Theofile, jsem napsal o všem, co Ježíš činil a učil od samého počátku až do dne, kdy v Duchu svatém přikázal svým vyvoleným apoštolům, jak si mají počínat, a byl přijat k Bohu; jim také po svém umučení mnoha způsoby prokázal, že žije, po čtyřicet dní se jim dával spatřit a učil je o království Božím. Když s nimi byl u stolu, nařídil jim, aby neodcházeli z Jeruzaléma: „Čekejte, až se splní Otcovo zaslíbení, o němž jste ode mne slyšeli. Jan křtil vodou, vy však budete pokřtěni Duchem svatým, až uplyne těchto několik dní.“ Ti, kteří byli s ním, se ho ptali: „Pane, už v tomto čase chceš obnovit království pro Izrael?“ Řekl jim: „Není vaše věc znát čas a lhůtu, kterou si Otec ponechal ve své moci; ale dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země.“ Po těch slovech byl před jejich zraky vzat vzhůru a oblak jim ho zastřel. A když upřeně hleděli k nebi za ním, jak odchází, hle, stáli vedle nich dva muži v bílém rouchu a řekli: „Muži z Galileje, co tu stojíte a hledíte k nebi? Tento Ježíš, který byl od vás vzat do nebe, znovu přijde právě tak, jak jste ho viděli odcházet.“ Potom se z hory, které se říká Olivová, vrátili do Jeruzaléma; není to daleko, jen asi kolik je dovoleno ujít v sobotu. Když přišli do města, vystoupili do horní místnosti domu, kde pobývali. Byli to Petr, Jan, Jakub, Ondřej, Filip a Tomáš, Bartoloměj a Matouš, Jakub Alfeův, Šimon Zélóta a Juda Jakubův. Ti všichni se svorně a vytrvale modlili spolu se ženami, s Marií, matkou Ježíšovou, a s jeho bratry.

Jan 14,4-6: „Cestu, kam jdu, znáte.“ Řekne mu Tomáš: „Pane, nevíme, kam jdeš. Jak bychom mohli znát cestu?“ Ježíš mu odpověděl: „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne.“

Když Ježíš začal vystupovat na veřejnosti, říkal, že už se naplnil čas a přiblížilo se Boží království. Jinými slovy že už se plní, co Bůh pro lidi má, a upřesnil, co to je: aby lidi prohlédli a aby životní radost měli i ti, kdo na ni jinak jaksi nemají, a aby pro všechny platilo léto Hospodinovy milosti. Proto jsem tady, tímhle mě Bůh pověřil a už se to plní.

V evangeliích je pak řada příběhů, které přibližují, co to znamená a jak to lidé přijímali nebo odmítali, a celé to pak končí Ježíšovou smrtí. Jenže ono to tou smrtí vlastně nekončí, protože Bůh to chce jinak. A tak začíná další etapa toho děje: co Bůh pro člověka má, to už zaznělo (a už se to plní) a platí to pořád, jenže už tu není Ježíš. Sice nám ho nesebrala smrt, ale není tu tak jako dřív: zastřel nám ho oblak a on sedí po pravici Boha Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé (tak to říká vyznání křesťanské víry). Ale „tady dole“ je to teď na nás. „Není vaše věc znát, dokdy to tak bude, ale Duch svatý vás vybaví, čím bude třeba, abyste to zvládali,“ řekl Ježíš apoštolům. Tu kde se vzali tu se vzali dva v bílém a prý: „Co tu okouníte, slyšeli jste, co vám řekl.“ A tak přestali okounět a začala ta etapa, ve které žijeme dodnes.

Ta etapa trvá už dva tisíce let. Co Bůh pro lidi má, už bylo řečeno, a je to teď i na nás. Ale jak na to? „Kam jdu, víte,“ řekl Ježíš v jednom z těch vyprávění, která v Bibli máme. „No tak to vůbec,“ namítl jeden z apoštolů, „a když nevíme, kam jdeš, jak máme tušit kudy?“ Co na to odpověděl Ježíš, je známé: „Já jsem ta cesta, pravda i život.“ Cesta i život naznačují, že je to všechno v pohybu, a pravda se možná nepohybuje, ale patří do příběhu, ve kterém jsme a snažíme se mu porozumět.

Takhle začal věk církve, ve kterém žijeme. Apoštolé nedostali za úkol donekonečna vzpomínat, jak to kdysi bylo, nýbrž starat se, aby cesta, po níž jdeme, měla cosi společného s prohlédnutím a s životní radostí co možná pro všechny a s létem Hospodinovy milosti.

Začali tím, že se sešli, aby byli pohromadě, ženy i muži, kteří

měli k Ježíšovi blízko, a modlili se. To proto, že mají před sebou úkol, který je nad jejich síly. Zvládnout se však dá, bude-li u toho Bůh.

Tento příběh pokračuje už dva tisíce let. Někdy byl hezký, někdy probíhal velmi dramaticky a někdy to byla spíš fraška než co jiného. To proto, že Kristus vládne po pravici Boha Otce všemohoucího a my jsme jeho tělo tady na zemi. Když lidé ponesou krásné posláni, bude v tom příběhu mít někdy navrch krása toho posláni a jindy politováníhodná upatlanost, jak se toho lidé chopili. A po celou tu dobu vždycky někdo přišel a určitě zase někdy přijde s kritikou, že má církev vypadat jinak. Což je pravda, ale jak na to?

S oblibou se přitom odkazovalo na církev prvních apoštolů, abychom byli jako oni tehdy. Píše se, že ti, kdo uvěřili, byli spolu, prodávali svůj majetek, aby mohli rozdávat, a měli všechno společné. (Opravdu byste to tak chtěli? Jak dlouho?) Nevím, jestli se shodovali v názorech a dost o tom pochybuju, ale i kdyby ano, tuším, že my toho schopni nebudeme (jsou témata, která nás rozdělí zcela jistě). Prý také byli první věřící všemu lidu milí, a to je další problém, jak něčeho takového dosáhnout (kupříkladu politici, kteří chtějí hlas ode všech, se musí hodně kroutit a trochu lhát, a to mi k apoštolům věru nesedí).

Nevíme přesně, jaká byla první církev, ale máme v Bibli pár orientačních bodů, které jí ukazovaly, kudy se dát. K ideálu, jehož chtěli dosáhnout a jací chtěli být, se jde se hodně těžko, nesnáží je mnoho a s některými lidmi je složitá řeč – ale i kdyby se stal zázrak a církev ve shodě k takovému ideálu dorazila a měla v duši a v mravech umyto a čisto, Boží království tím do provozu stejně neuvede. Ani ničím jiným ho do provozu neuvedete. A přece ho můžete zažít: ono je totiž už dávno mezi námi (aspoň trochu, zatím jako aperitiv).

O mnoho víc toho o dávných prvních křesťanech nevíme, známe jen těch pár orientačních bodů, které nepřestaly platit, a po apoštolech a mnoha dalších generacích jsme dnes takřkajíc na

řadě. Bůh nikoho nepovolává k něčemu, co už bylo, ale k tomu, co teprve bude. Nebude to už jiné než dřív a nebude to složitější? Možná, nevím. Máme před sebou úkol, který je nad naše síly, ale zvládnout se dá, bude-li Bůh chtít.

“Nebudte zvědaví na to, co ví jen Bůh a co vy vědět nepotřebujete. Bůh vás vybaví pro svědeckou práci a na vás je, abyste donesli aperitiv Božího spasení s pozvánkou všem lidem,” vyslechli apoštolové. Nedostali k tomu přesné instrukce ani nástroje, protože to už je všechno na nich, dostali jen pomoc shůry, protože ta jediná na nich není.

Požehnání:

Když vám Boží požehnání splývá jen s minulostí, když se vám to, co je teprve před námi, ztrácí v obavách, a když vám časy, které prožíváme, nepřijdou dobré, nepohrbívejte kvůli tomu naději. Čas se naplňuje a s Božím synem je vám Boží království nečekaně blízko.

Na Boží věrnost je spolehnutí, co slíbil, to splní a neopustí vás.

Tak ať vám jeho milost naplňuje dny pokojem:

vždyť Boží odpuštění vás zbavuje neúnosných břemen,

Boží láska v Kristu vás provází dnem i nocí

a Duch svatý vás inspiruje k životu, který stojí za to žít a který umí dát jen Bůh.

Amen.